

Моделика, яъни минг йилликнинг бошланиши ахборот асри сифатида таърифланаётган экан, кундалик ҳаётимизни телекоммуникация хизматисиз тасаввур этиш қийин. Эндликда фақат пойтахтдагина эмас, вилоятларда ҳам сифатли алоқа хизматига эҳтиёж катта. Хўш, мисокларнинг ана шу табиий эҳтиёжи қай даражада қондирилмоқда?

Мухбиримиз "Фаргона Телеком" акциядорлик жамияти бош директори Давлат ТОШМАТОВ билан шу ҳақда сўхбатлашди.

— Давлат Деҳқонович, бугунги кунда корхона эришяётган муваффақиятлардан қўнглингиз тўлаюми?

— Давр талаби шундайки, бугун эришган ютуқларингиз эртага ўзингизни қониктирмиш. Янаям яхшироқ марраларни кўзлашга тўри келади. Бизнес режага асосан ўтган йилги даромадимиз 1 миллиард 765 миллион сўмини ташкил этди. Бу 1999 йилга нисбатан 496,7 миллион сўмга кўп дегани. Шунингдек, ўтган йил давомида 1 миллиард 840,7 миллион сўм тушум қилиниб, олдинги йилга нисбатан тушган даромад 43,5 фоиздан иборат бўлди.

Урни келганда шунга айтиш керакки, Жанубий Корея Республикаси ўзaro иқтисодий ёрдам фонднинг вилоят телекоммуникация тармоғини ривожлантириш учун ажратган имтиёзлик кредитидан ҳам ўринли фойдаланилган. Бу маблағ ҳисобига Кўқон ва Қувасой шаҳарларидаги эскирган станциялар, шунингдек, Қува, Фаргона, Тошлоқ туманларидаги станцияларни рақамли, замонавий станциялар билан алмаштириш ишлари олиб бориляпти. Улар ҳадемай ишга тушириладилар.

Шунингдек, Фурқат туманидаги Навбахор қишлоғида Словениянинг "Искрагелт" фирмасида ишлаб чиқариладиган, қиймати 132,3 миң АҚШ долларига тенг, минг рақамли автоматлаштирилган электрон станциясини тажриба тарихида ишга тушириб қўрган эдик. Алоқа сифати кутганимиздан ҳам зиёда бўлди.

— Корхонадаги муаммоли масалалар нималардан иборат?

— Ўтиш даврида бизнинг соҳамизда ҳам муаммолар мавжуд. Масалан, кабелларни ўгириш мутлақо барҳам топиб кетмапти. Бундай нохуш ҳолатларнинг олдини олиш бўйича амалга оширилаётган ишларимизнинг самараси кўнгилдагидек бўлмапти. Шунинг учун бу масалада ҳали кўп бoш қотиришимизга тўри келадиганга ўхшайди. Иккинчидан, қарзлардан қутулишимизга ҳам биров вақт керак. "ДЭУ Телеком" фирмаси билан ўртамиздаги 1 миллион 50 миң АҚШ долларига тенг қарз узишмай турибди. Учинчидан, телефон ўрнатиш бўйича йил давомида 7734 та арiza тушган бўлса,

марказига бериларди. Бу жараён беш кунликка ўтказилди. Энди айрим кўзбўямачилик ва ноаниқликларнинг олди олиниши табиий. Келгусида бу тартибни ҳатто кунликка ўтказиш режамизда бор. Шунда дебиторлик қарзлари ўз-ўзидан йўқ бўлиб кетса керак.

— Корхонада қалдар масаласи қандай ҳал қилинмоқда?

— Қалдарни тўри танлаш дарв талаби. Аҳс ҳолда барча қарзлар зое кетади. Хайриятки, илҳия ва муҳандисларимизнинг ақсарияти ташаббускор ва серрайғат. Мен Фаргона шаҳар станцияси бошлиғи ўринбосари Энвер Ажилғидиев, Кўқон телеграф бошлиғи Суллонали Тожиев, марилонлик муҳандис Илҳомжон Мақсулов каби ҳалол, виждонан ишлайдиган мутахассисларга сўяниб ишлайман.

Оқини, уларни етарли даражада рағбатлантиряймиз дея мақтана олмаيمان. Ҳар ҳолда, меҳнатга яраша ҳақ, шикоятга яраша рағбат ҳам кераклигини ҳисобга олиб, Ўзбекистон Республикаси меҳнат кодексига биноан ҳождлар билан меҳнат шартномаси тузиб ишлашга ўтганимиз ва бу табириларимиз ўз самарасини бермапти.

Бундан ташқари, Тошкент электротехника алоқа институтини ва алоқа коллежида таълим олаётган талабаларимизга ҳождийлик ёрдами кўрсатиб келаямиз. Байрамларда баҳоли қудрат йўқлаймиш. Умуман, ўтган йилнинг ўзида қалдарни тайёрлаш учун 6 миллион 832 миң сўм сарфланди.

— "Ўздунробита", "Коском", "ДЭУ-Юнител", "Бузел"... каби сизлар билан рақобатда ишлайётган қўнама корхоналар қўнайяпти...

— Нима демократиянингизни тушуниб турибман. Алоқа хизмати борасида ўз муносиб ўрнимиз, мақселимизга эгамиз. Чунки рақобатдаги корхоналар хизмати маълум тоифадаги кишилар учунгина қўлай, ҳоло. Бизнинг хизматларимиз эса оммабош. Айна пайтда хизмат кўрсатишни юксак даражага кўтариш учун барча имкониятларни ишга солияммиз.

Ҳафиза САЛЯХОВА сўхбатлашди

ҲАММАСИ ҲАВАСДАН БОШЛАНГАН

"Қашқадарё Телеком" шўъба корхонасида қўллаб оилавий алоқачилар хизмат қилинади. Бугунги сўхбатдошимиз алоқачи ака-ука Мамаатовларнинг бири — Қарши филиалининг етакчи муҳандиси Бобур МАМАТОВдир.

— Бобуржон, нима учун айнан алоқачилик касбини танлагансиз?

— Касб танлаш одатда ўрта мактабда ўқийётган пайтда бошланади. Мен ҳам ёшлигимдаёқ алоқачи муҳандис бўламан деб қатъий аҳд қилиб қўйган эдим. Бу тасодиф эмасди, албатта. Катта акам Тоҳир алоқачи муҳандис (ҳозир Бешкент филиалининг директори), яна бир акам — Баҳодир Бешкент АТСида муҳандис бўлиб ишларди. Ёшлигимда уларга ҳавас қилиб, АТСларга тез-тез бориб турардим. Баян бу ердаги "ақли" техника ишламай қолар, рақамларни терилди "янгилишиб", бир рақам ўрнига бошқаси терилиб қолар ёки шунга ўхшаш турли-туман носозликлар чиқиб турарди. Шундай пайтларда уларнинг мураккаб носозликлар устида анча бoш қотириб, схемаларга тикилиб ўтирганларига ҳам гувоб бўлганман. Тасаввуримда акаларим шу сирли оламни бошқариб турган кишилар эди. Иккинчи томондан, отам ўқитувчи бўлганликлари учунми, оиламизда маърифат, илм-фан жуда қадрланарди. Хуллас, ҳавас ва отамнинг оқ фотихалари мени Тошкент электротехника алоқа институтига етаклади.

— Ёш мутахассис сифатида дастлаб иш бошлаган пайтларингизни қандай эслайсиз?

— Институтни битириб келганимда мени Қаршидаги 7000 абонентга мўлжалланган координат тизими 5-АТСга учинчи тоифадаги муҳандис вазифасига ишга қўйишди. Оқини айтсам, дастлаб жуда қийин бўлди. Бир томондан иш тажрибам йўқ эди, иккинчидан масъулият ҳисси тинчлик бермасди. Аммо қийинчиликларни ентиб ўтиш учун жамоалашлар ўз ёрдамларини аямлади. Иккинчи йилга келиб мустақил ишла бошладим. Ҳа вақтда 3-АТС монтажи бошланаётган эди. АТСни монтаж қилиш, созилаш, ишга туширишга қатнашимиз ва бу нарса мен учун катта тажриба мактаби бўлди.

— Сизнингча, алоқа соҳасининг бугунги кундаги муҳандиси қандай бўлиши керак?

— Республикаимиз мустақилликка эришгач, алоқачилар учун жа-

ҳон алоқа хизмати эшиклари очилди. Юртимизга ривожланган давлатларнинг техника ва технологияси кириб кела бошлади. Ана шу техникани ишга билиш, уларнинг техник имкониятларидан самарали фойдаланишни таъминлаш муҳандислар зиммасидилар. Бунинг учун ўқини, ўрганиш ва замон талаблари даражасида малака ошириш, бу борада мавжуд барча имкониятлардан тўла фойдаланиш керак. Тошкентда ўзим ҳам икки ой малака ошириш курсларида таҳсил олдим. "Эриксон — Тесла" фирмасининг АЕХФ-10 русумидаги АТСлари бўйича икки ҳафталик курсларга ўқидим. Корхонаимизнинг қўлтига мутахассислари ҳам турли шаҳарларда малака ошириб келмоқдалар. Улар билан тажриба алмашиб турадим. Шунингдек, ҳар бир муҳандис қай бир маънода иждоий ҳожд ҳам бўлиши зарур. Ўзи ишлайётган техникани севиши ҳамда техника ва иш жараёнларини замон талабларига мослаштириши, илгор тажрибаларни жорий этиш учун иланиши керак. Масалан, АТС регистрларининг кўп ишласи натижасида унинг дастлабки ҳолатта қайтмай қолиши ҳоллари кўп учрайди. Схемаларга қўшимчалар киришти, бу нуқсонни бартараф этдик. Махсус хизмат телефонларини икки рақамликдан уч рақамликка айлантирдик. Абонентлар ҳаққидagi барча маълумотлар компьютерларга киритилди. Қўн вилоят бўйича маҳаллий компьютер тармоғи жаммаси қўйилмапти. Буларнинг ҳаммаси муҳандислар зиммасида. Бир сўз билан айтсак, муҳандис ўз устида мунтазам ишла-сагина яхши мутахассис бўлиб қолади.

— Тажрибали мутахассис сифатида бўлажак алоқачиларга қандай тилқаларингиз бор?

— Оиламизда яна бир укам — Ноҳир ҳам алоқачи. У шаҳарлараро кабел магистралнинг кабелчиси. Умр йўлдошим ҳам алоқачи — 09 хизмати телефончиси. Биз оилавий тарзда алоқа соҳасини танлаб, ҳаётда ўз ўрнимизни топганимиздан хурсандим. Соҳада кеча бизга мўъжизалеқ кўринган электрон АТСлар, оптик толали кабеллар, уяли алоқа, Интернет тизими, компьютер тармоқлари ҳаётимизга чуқур кириб, олдий воқеаларга айланиб бормоқда. Бўлажак касбдошларимга ҳамма вақт ҳам ана шу тараққиёт билан ҳамнафас, ҳамқаддам бўлишлари зарурлигини айтмоқчиман.

Тўқтин ЛУТФУЛЛАЕВ сўхбатлашди

СИФАТЛИ АЛОҚА ДАВР ТАЛАБИ

шунинг 6740 тасини қондира олдик, ҳоло. Қолаверса, АТС сизимларидан фойдаланиш коэффициенти ортганга қарамадан Сўх, Фурқат ва Бешарик филиалларида бу борадаги режалар бажарилмади. Езёвон филиали эса ҳатто телефонлар сонининг камайишига йўл қўйилган.

— Ҳозирги кунда корхонанинг дебиторлик қарзларидан қутулиш учун қўраётган чора-тадбирлари қоникчар деб ўйлайсизми?

— Бу борада ҳам анча жиддий муаммолар бор. Молия вазирлиги томонидан тасдиқланган схема асосида 156,5 миллион сўм, вилоят молия бошқармасидан ўтказилган схемалар орқали 34,6 миллион сўм, корхона ва ташкилотлар билан ўзaro ҳисоб-китоблардан 40,0 миллион сўм ундириб олинди. Шундан кейин ҳам қарздорлик масаласи кўнгилдагидек ҳал бўлмапти. Ойлик даромадга нисбатан қарздорлик Охунбобоев ва Тошлоқ туманларида ошган. Дебиторлик қарзларининг камаймаётганига сабаб шуки, иш маҳаллий телефон алоқасидан фойдаланиш қондасига асосан ташкил этилмаптир.

Шу ўринда ишни ташкиллаштиришнинг янги усулларини қўлайяммиз. Илгари филиалларга ўтказилган сўлашувлар ҳар ўн беш кунда бир маротаба автоматик ҳисоблаш

майман. Ҳар ҳолда, меҳнатга яраша ҳақ, шикоятга яраша рағбат ҳам кераклигини ҳисобга олиб, Ўзбекистон Республикаси меҳнат кодексига биноан ҳождлар билан меҳнат шартномаси тузиб ишлашга ўтганимиз ва бу табириларимиз ўз самарасини бермапти.

Бундан ташқари, Тошкент электротехника алоқа институтини ва алоқа коллежида таълим олаётган талабаларимизга ҳождийлик ёрдами кўрсатиб келаямиз. Байрамларда баҳоли қудрат йўқлаймиш. Умуман, ўтган йилнинг ўзида қалдарни тайёрлаш учун 6 миллион 832 миң сўм сарфланди.

— "Ўздунробита", "Коском", "ДЭУ-Юнител", "Бузел"... каби сизлар билан рақобатда ишлайётган қўнама корхоналар қўнайяпти...

— Нима демократиянингизни тушуниб турибман. Алоқа хизмати борасида ўз муносиб ўрнимиз, мақселимизга эгамиз. Чунки рақобатдаги корхоналар хизмати маълум тоифадаги кишилар учунгина қўлай, ҳоло. Бизнинг хизматларимиз эса оммабош. Айна пайтда хизмат кўрсатишни юксак даражага кўтариш учун барча имкониятларни ишга солияммиз.

Ҳафиза САЛЯХОВА сўхбатлашди

ЎБРАТЛИ УМР

• Хотира

Инсон ҳаёти замон чархпалағида бир лаҳзадек гап. Аммо шу қисқа умр давомида ўздан ёрқин хотиралар қолдириш ҳаммага ҳам насиб этавермайди. Устоз Анвар Исломов шундай бахтга муяссар бўлган инсонлардан эди. Агар раҳматли ҳаёт бўлганида 90 ёшга тўлган бўлар эди.

Моҳир педагог Анвар Исломов узоқ йиллар мобайнида кадрлар тайёрлаш ва ёшлар тарбияси билан шуғулланди. Қўллаб илмий мақолалар, йнгирмадан ортққ ўкув-методик қўлланмалар яратди. Бевосита ўзи устозлик қилаётган иқтидорли ёшларнинг йирик маданият ўчоқларига бориб таҳсилни давом эттиришлари учун қўлидан келган ёрдамни аямлади. Доимо ёшларни қўллаб-қувватлади, уларга фан сирларини ўргатишдан асло чарчамади.

Ҳозирги кунда Анвар Исломовнинг издошлари илм-фан соҳасида самарали меҳнат қилмоқдалар. И. Берганов, М. Зоҳидов, О. Абдуазизов, М. Зупаров каби етук мутахассис, олим-

лар раҳматли устозлари хотирасини ҳурмат-эҳтиром билан эслайдилар. Ҳа, "Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби" унвонига сазовор бўлган, ўнлаб орден ва медаллар билан тақдирланган устоз сиймоси шоғирлар хотирасида ҳамisha барҳаёт.

Ўзига ва ўзгаларга нисбатан ўта талабчан, айна чоғда бағрикенг, меҳрибон ота Анвар Исломов уч ўғил ҳамда бир қизни тарбиялаб, вояга етказди. Ота йўлидан борган кенжа ўғил Бахтиёр Исломов ҳақорат иқтисодиёт соҳасида йирик олим, айна пайтда Токио университетининг профессоридир.

Ҳа, устоз Анвар Исломов хотираси ҳар қанча ардоққа арзугулик. У инсоннинг илм ва ҳаётдаги бунёдкорликка йўғрилган умр йўли фарзандлар ҳамда шоғирлар учун ҳамisha ўрнатилган қўлажак.

Саид СИДИҚОВ, Марказий Осиё Телекоммуникациялар ўқув марказининг директори

АБИТУРИЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент электротехника алоқа институтини масофавий компьютерли тест тизими ишлаётганини маълум қилади. Тизим ёрдамида ҳар бир абитуриент Давлат Тест Марказининг билимлар базаси билан боғланиб, ўз билим савиясини уч соатлик синовда текшириб қўриши мумкин. Синов пуллик.

Бизнинг манзил: Амир Темур кўчаси, 108 - уй.
Автобуслар: - 9, 24, 51, 60, 67, 72, 91, 93, 115.
Трамвайлар: - 2, 3, 16, 25, 28, 29.
Телефон: 35-36-06.

"Самарқанд Телеком" шўъба корхонаси техник директори Тўхтамурод ҒАЙБУЛЛАЕВ алоқа соҳасининг турли жаҳаларида ҳалол меҳнат қилиб, катта тажриба орттирган, етук мутахассислардан бири. Заҳматкаш алоқачи бугун 55 баҳорни қаршиламоқда. Хизматлари муносиб тақдирланган, фажрий ёрликлар фотлар

МЕҲНАТДАН КЕЛГАН БАХТ

— Мен тизимни меҳнатдан, Ватаним бағридан, юрт ҳамда оила осойишталигини ахтардим ва бунга эришдим ҳам. Ана шу бахтни менга юрт истиқболи, Ватан мустақиллиги ҳаёда этди, — дейди Тўхтамурод ака.

Таваллуд кунингиз муборак. Сизга оилавий бахт тилаймиз, ишларингизда зафарлар доимо ҳамроҳ бўлсин.

КОРХОНА ЖАМОАСИ

"ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ" АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

2001 йил, 18 майдаги акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига биноан "Тошкент шаҳар телефон тармоғи" АЖ акциядорларига 2001 йил, 2 июлдан бошлаб 2000 йил натижалари бўйича дивидендлар тўланади.

КУЗАТУВ КЕНГАШИ

OSCOM GSM уяли алоқа хизматларидан фойдаланинг!



ДУШАНБА, 11

«Узбекистон телеканаллари» 6.00 «Ассалом, Узбекистон!»...

БОЛАЛАРИНИ ЭЗИ ТАБИЛ КИНАЛЛАРИДА:

10.05 «Ошиқ бўйи қаҳқа эрақ» Бадий фильм. 11.25 Узбекистон телерадиоканалининг камер орсе...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Тошкент» телеканаллари

17.20 Кўрсатувлар тартиби. 17.25 ТГВда сериал: «Санта-Барбара»...

14.45 «Кувик ҳаққар». Телевизион уйин. 15.15 Кундузи сенас: «Табор кўкка итгилди»...

«Ушлар» телеканаллари

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 «Давр». Аҳборот дастури. 9.20 «Янги авлод» почтаси. 9.35 Мульфильм...

«Тошкент» телеканаллари

17.20 Кўрсатувлар тартиби. 17.25 ТГВда сериал: «Санта-Барбара»...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

ЧОРШАНБА, 13

«Узбекистон» телеканаллари

6.00 «Ассалом, Узбекистон!» 8.00-8.35 «Аҳборот». 8.35, 17.55 ТВ-маркет. 8.40 Газетлар шарҳи...

«Ушлар» телеканаллари

10.25 «Телебўйиқчалар». Мулфильм. 11.40 «Санат гунаҳлари»...

БОЛАЛАРИНИ ЭЗИ ТАБИЛ КИНАЛЛАРИДА:

10.05 «Ошиқ бўйи қаҳқа эрақ» Бадий фильм. 11.25 Узбекистон телерадиоканалининг камер орсе...

нах. 22.50 Футбол бўйича Узбекистон чемпиони. «Пахтакор»...

«Ушлар» телеканаллари

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 «Давр». Аҳборот дастури. 9.15 «Янги авлод» студияси: Боллар учун концерт...

«Тошкент» телеканаллари

17.20 Кўрсатувлар тартиби. 17.25 ТГВда сериал: «Санта-Барбара»...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

Пайшанба, 14

«Узбекистон» телеканаллари

6.00 «Ассалом, Узбекистон!» 8.00-8.35 «Аҳборот». 8.35, 17.55 ТВ-маркет. 8.40 Газетлар шарҳи...

«Ушлар» телеканаллари

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 «Давр». Аҳборот дастури. 9.15 «Янги авлод» студияси: Боллар учун концерт...

«Ушлар» телеканаллари

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 «Давр». Аҳборот дастури. 9.15 «Янги авлод» студияси: Боллар учун концерт...

Муслиқ даҳларлар. 21.20 Ёшлар овози. 21.40 «Аёл калби наволари»...

«Тошкент» телеканаллари

17.20 Кўрсатувлар тартиби. 17.25 ТГВда сериал: «Санта-Барбара»...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

ЖУМА, 15

«Узбекистон» телеканаллари

6.00 «Ассалом, Узбекистон!» 8.00-8.35 «Аҳборот». 8.35, 17.55 ТВ-маркет. 8.40 Газетлар шарҳи...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Ушлар» телеканаллари

17.20 Кўрсатувлар тартиби. 17.25 ТГВда сериал: «Санта-Барбара»...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Ушлар» телеканаллари

17.20 Кўрсатувлар тартиби. 17.25 ТГВда сериал: «Санта-Барбара»...

дастури. 18.50 «Эҳтиром ила». 19.10, 20.05 «Экспресс» телегазети...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.25 ТГВда сериал: «Санта-Барбара»...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

ШАНБА, 16

«Узбекистон» телеканаллари

6.00 «Ассалом, Узбекистон!» 8.00-8.35 «Аҳборот». 8.35, 17.55 ТВ-маркет. 8.40 Газетлар шарҳи...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Ушлар» телеканаллари

17.20 Кўрсатувлар тартиби. 17.25 ТГВда сериал: «Санта-Барбара»...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Ушлар» телеканаллари

17.20 Кўрсатувлар тартиби. 17.25 ТГВда сериал: «Санта-Барбара»...

рик оҳанглари. УЗТВ - IV 17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Би-наша»...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.25 ТГВда сериал: «Санта-Барбара»...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

ЯКШАНБА, 17

«Узбекистон» телеканаллари

6.00 «Ассалом, Узбекистон!» 8.00-8.35 «Аҳборот». 8.35, 17.55 ТВ-маркет. 8.40 Газетлар шарҳи...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

«Ушлар» телеканаллари

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 «Янги авлод» почтаси. 17.25 Спорт...

Пайгамбаримиз Муҳаммад соллаллоху алайҳи вассаллам: "Хамр (яъни, ақни оладиган ҳар бир нарса) ёмонликнинг онасидир", деган эканлар. Минг афсуслар бўлсинки, асли мусулмонбод бўлган юртимизда, асли мусулмоншева бўлган баъзи одамларнинг фарзандлари ўз насабларини унутиб, ёмонликлар онасининг фарзандига айланиб бораётганлар. Майхўрликка қарши гапириш, майхўрларни инсофта чақириб шамолга қарши ҳайқариш каби бесамар кетяпти. Ула моларимиз, имомларимиз гапиргудек бўлишса: "Сен майнинг кайфини қаердан билардинг", деган маънода афтарларини бужмайтирадилар.

Бир куни камина ҳам майхўрликка қарши жамоатда сўз айтган эдим, "Ҳадеб ароқни ёмонлайверасизми, ўзингиз сира ичмагансиз?" деб таъна қилишди. Тўртинчи айтдим, Сиз азизлардан ҳам яширмайман, Аллоҳга тавбалар қилган ҳолда, ўша кунларни лаянатлаган ҳолда, ичганларини тан одамман. Мен кўп ичмаганман. Лекин кам ичдинг нимаю, кўп ичдинг нима, фарқсиз, барибир кўр қилади. Уша жамоатда яна дедимки: "Сиз бутун дунё бўйича бир одамни топдинг. Агар у, илгари касал эдим, шу ароқни ичиб тусалдим, илгари камбағал эдим, шу ароқни ичиб бойиб кетдим, илгари хор эдим, шу ароқни ичганимдан кейин обрў топдим, шарафландим", деса, сизларни ичкилик билан ўзим таъминлаб тураман. Шундай одамни топ олмайсиз. Чунки ароқ (ароқ деганда барча маст қилувчи ичкиликларни — шайтоннинг сувини назарда тутишимиз) соғлом одамни касал қилиши, бойни камбағалликка гирифтор этиши, шарафли одамни эса, хорлик жарига судрашини ҳамма билади. Ҳатто майхўрлар ҳам билишади. Аммо нафс олдига мағлуб ҳолда тураверадилар. "Муминлар учун насиҳат, ко-

фирлар учун ҳасрат" бўлмиш Қуръони Карим одамларга қарата: ичма, бу дунёда хор бўласан, у дунёда азобга қоласан, деб турсаю, биз эшитмагандек, билмагандек ичаверасак. Бу дунё азобига дуч келганимизда, айтишлик, тузалмас хасталикка чалиниб, тўшака михланганимизда ёки фарзандларимиз ёмон хулқлари билан куйдири бошлаганлариде: "Эй Худо, мен Сенга нима ёмонлик қилувдимки, менга шунча ғам-алам берасан", деб нолалар қиламиз, кўз ёшлар тўқамиз.

Шунда айримлар сал истиҳоло қилган бўлиб: "Чарқоқни кўтарди, ижозат берсангиз, озгина-озгина ичсак", дейишади. Шунда: "Рухсатни мендан сўраман, чунки буни мен ҳаром қилган эмасман", деган мазмунда жавоб бераман. Баъзиларга шу гап таъсир қилади, бошқалар: "Худонинг ўзи кечиради", деб ичаверишади. Худди Худо уларга: "Сенларни кечираман", деб тилхат бергандай ё ваҳий юбор-

ешақлар уларга ўхшамайди, чунки эшакни тарбия қилса бўлади. "Иш-ш" десангиз, тўхтади. Бундай одамлар тўхтамайди. Ароқхўрлик қанча-қанча улурларни хорлик ботқоғига ботирди. Жуда кўп истеъод эгалари бу бало оқибатида умрларини ҳам, қобилиятларини ҳам бой бердилар.

Тарихдан маълумки, Бобур Мирзо ҳазратларининг асосий галабалари айна шу фармондан сўнг, майқигагондан сўнг қўлга киритилган. Яна тарихдан маълумки, Хусайн Бойқаро бошқарган мамлакатни айна шу ичкилик барбод қилган. Айна шу ичкилик (уни "чоғир" деб атаганлар) умидли ва суюмли набира Мўмин мирзонинг боши-

ТОҲИР МАЛИК

ЁМОНЛИҚДАН ЙИРОҚ БЎЛИНГ

Ароқ одамнинг ўзигагина ёмон таъсир қилса, чидаш мумкинлар балки. Ароқнинг зурриётга таъсирчи-чи? Махруҳ туғилаётган болалар, туғилмаёқ ўлаётган болаларчи? Бирор кишини бехос уриб ёки туртиб юбориб, оёғини ёки қўлини майиб қилиб олсангиз, қонун олдида жазоланасиз. Лекин қўлоёқсиз ёки ақлсиз туғилаётган болаларнинг мажруҳлигига сабабчи ота ёки онани жазоламаймиз. Тўғри, қонун жазоламайди, аммо Аллоҳнинг жазоси тайинлар.

Ароқхўрлик ҳақида гапирилса, бошқалар бузди бизларни, деймиз. Бу гапда жон бор. Лекин улар ҳар биримизни ётқизиб олиб, оғзини зурлаб ароқ қўймадилар-ку! Европалықларнинг маданиятга оид дуруст одатларини олмаганимиз ҳолда нима учун фақат бузуқликларини маъқул қўриб қолдик?

Биз ичганда ҳам гўё маданийча ичишга ўрганганмиз. Яъни, "тамала" деганини (асли шайтоннинг бош ёрдамчисини) сайлаб оламиз. Чиройли сўзлар, яъни "тост" айтмиш. Тиллақлар тилаймиз. Албатта, Худодан тилаймиз. Уйламаймизки, яратган Тангри, ичма, бу ҳаромдир, деб қўйибди. Шу ҳаромни ича туриб, Ундан яна бахт сўрасак, берармикан шу бахтни!

Баъзан ичкилик қўйилган давраларда ўтириша мажбур бўламиз.

гандай ишонч билан гапирилади. Бир неча йил бурун Туркистон шаҳрида, Аҳмад Яссавий мақбараларидан бир чақиримча наридан янғичи бир даврада ўтиришимга тўғри келган эди. Воқеа тўғриси эртасига содир бўлди. Да-стурхон атрофида турли ёшлардаги одамлар ўтирибмиз. Айтишим жонзки, шундай муқаддас шаҳарда яшовчи, ўзини мусулмон деб атовчилик ароқхўрликда "чемпион" эканлар. Хуллас, мендан "тост" айтишимни илтимос қилишди. Дастлаб рад этдим. Талаблар такрорланавергач, дедимки: "Хўп, гапирман, аммо ранжмайсизлар. Ҳозир сизларга, ичман, деганим билан ёқмайман. Лекин бир нарса ни уйлаб кўринглар: мана бу йилгит ўрнингиз экан, ота билан ўғил нима деган одам бўлдиларингиз энди? Мана бу йилгит сизнинг кўнгиңиз экан, сиз билан ичиб, маст бўлиб, уйга боргач, хотинини, яъни қизингизни урса, қизингиз додини кимга айтади, сўнг сиз долингизни кимга айтасиз?"

Бу гапдан кейин йилгитлар чиқиб кетишди. Бир-икки киши гапимни маъқуллаб, ароқ қўйилган пиёлани нари суриб қўйишди. Уч-тўрт киши эса, ичишни давом эттиришди. Бундай одамларни "Эш-шаклай қайсар" дейишади. Йўқ, азизлар, эшақларни ранжитманг,

ни узган.

Ароққа берилган одамнинг бу йўлдан қайтиши қийин бўлади. Чунки бу ҳам Аллоҳнинг имтиҳонларидан бири. Кимки нафсини жиловлай оlsa, имтиҳондан ўтади. Аллоҳ кимга марҳамат қилса, нафсини енгади, имтиҳондан ўтади. Аммо одам деган Худонинг марҳаматига эришмоқ учун жон куйдириши ҳам керак. Нафсга қарши уруш очини учун ўзида куч топа олмаган, иродасига қувват бера олмаган одам бу марҳаматга ета олармикан, валоҳу аламу!

Имонни бир муаззам сарой деса, унинг ичига кирмоқ учун юриб бориш керак, балки тиконзорни яланг оёқ кечиб ўтишга тўғри келар. Имон саройига ҳам сизни бирор кўтариб олиб қирмайди. Бобур Мирзо таъкид этганларидек, эшикни астойдил қоққан одамларгина кирадилар.

Асалариларнинг қўриқчилари ёмон жойга кўнган асалариларни уясига қўймак эканлар.

Шунга кўра, имон саройига озгидан ароқ хиди гулуриб тургандан қўйилмадилар. Уларнинг жонлари имон саройи эмас, шайтон кулбаси бўлиб қоладики, Аллоҳ шунисидан асрасин.

Нафсларимизни тарбиялашнинг энг биринчи шарты-тавбадир. Тавбалар ижобат бўлмоғини Аллоҳ насиб этсин.

• Ажаб дунё

МИТТИ АЁЛЛАР

Инсоният тарихидаги энг митти одам — голландиялик Полин Мастерс 1876 йили Оссендрехт шаҳрида дунёга келган. Туғилганида унинг бўйи 30 сантиметр эди. Тўққиз ёшида 55 сантиметрга етди. Вазни эса атиги 1,5 кило бўлган. Полин 1895 йил, 1 март куни, 19 ёшида Нью-Йорк шаҳрида ўпкаси яллиғланиши оқибатида ҳамда менингит хасталиги туфайли оламдан кўз юмди. Унинг бўйи 48 сантиметр бўлган деб таъкидлашарди. Бироқ тиббий

текширувлар воситасида Мастерснинг бўйи ўлими олдида 61 сантиметр бўлгани аниқланди. Вазни эса тахминан 4 киллолар атрофида бўлган.

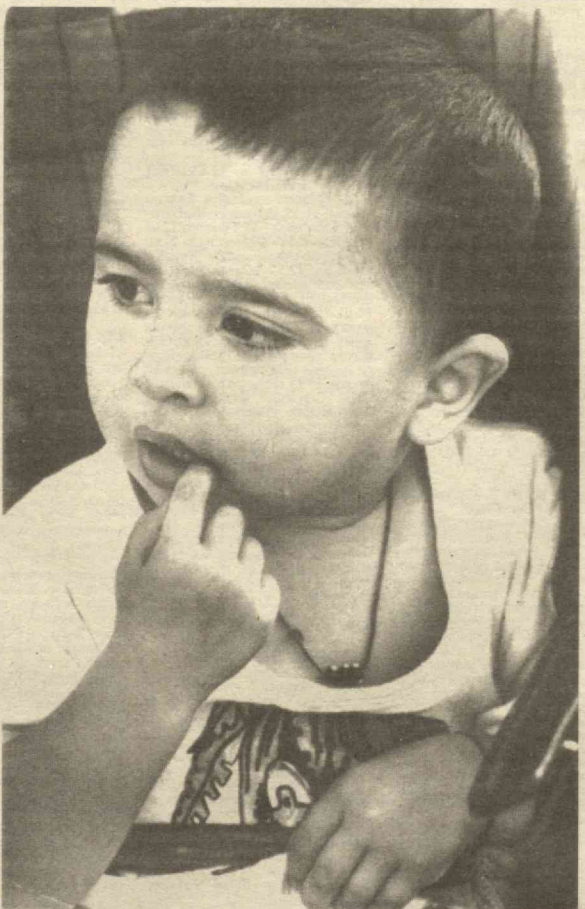
1979 йилда бўйи 50 сантиметр, вазни эса 1,98 киллолу тўққиз яшар Стаматулла исмли юнон қизи (туғилганида унинг бўйи 15 сантиметр бўлган) рўйхатга олинган. У 1985 йил, 22 августда Афинадаги Ларион ўбодатхонасида вафот этди. Ушанда унинг бўйи 67 сантиметр, вазни эса 5 кило эди.

• Биласизми?

КЎЗИНГИЗНИ ЭҲТИЁТ ҚИЛИНГ

Толиқишдан кўзингизда оғриқ пайдо бўлса, уларга бироз дам беринг. Бажараётган ишингиз жуда шошилишч бўлган тақдирда ҳам ҳар соатда бир марта кўзингизни 1-2 дақиқа юмиб туринг. Ишдан сўнг уйга қайтаётганингизда транспортда китоб ё газета ўқиманг. Кўзларингиз ҳам кўзингиз териси сингари чанг ва тундан озор чекади. Шунинг учун ҳар куни кечқурун кўзингизни совулагандан сўнг қайнатилган сувда кўзларингизни ювинг. Кўз соққачасини ювиш учун юзингизни сувга ботириб, бир неча лаҳза кўзларингизни очиб турсангиз кифоя. Агар кўзларингиз толиқишдан қизарган бўлса, мойчечак дамламаси билан чайганингиз маъқул. Бунинг учун беш грамм мойчечакни қайнаган сувга соласиз ва бироздан сўнг локадан сузиб ўтказасиз. Дамлама совутандан сўнг унга пахтаги ботириб, чалқанча ётган ҳолда кўзингизга томизасиз.

Толиқишдан кўзингизда оғриқ пайдо бўлса, уларга бироз дам беринг. Бажараётган ишингиз жуда шошилишч бўлган тақдирда ҳам ҳар соатда бир марта кўзингизни 1-2 дақиқа юмиб туринг. Ишдан сўнг уйга қайтаётганингизда транспортда китоб ё газета ўқиманг. Кўзларингиз ҳам кўзингиз териси сингари чанг ва тундан озор чекади. Шунинг учун ҳар куни кечқурун кўзингизни совулагандан сўнг қайнатилган сувда кўзларингизни ювинг. Кўз соққачасини ювиш учун юзингизни сувга ботириб, бир неча лаҳза кўзларингизни очиб турсангиз кифоя. Агар кўзларингиз толиқишдан қизарган бўлса, мойчечак дамламаси билан чайганингиз маъқул. Бунинг учун беш грамм мойчечакни қайнаган сувга соласиз ва бироздан сўнг локадан сузиб ўтказасиз. Дамлама совутандан сўнг унга пахтаги ботириб, чалқанча ётган ҳолда кўзингизга томизасиз.



Менда на-да ташвиш, на-да ғам-алам бор, Ҳайрат ичра бахтга тўла, гул-гул олам бор.

"Тошкент почтаси" АЖ жамоаси Бекобод филиалининг директори Дилбар Қосимовага онаси

Ханифа ая САРИМСОҚОВАнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

МУАССИС:
Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги

Бош муҳаррир:
Шодмон ОТАБЕК

ТАҲРИР ХАЙЪАТИ:
Шомансур ОБИДУЖАЕВ
Шухрат ЖАББОР
Анатолий КУДИНОВ
Иззат АҲМЕДОВ
(Бош муҳаррир ўринбосари)
Мирғўлат МИРЗО
Рустам ҚОСИМОВ
Куролбой ТЎЛЕБОЕВ
Ёқубжон ХЎЖАМБЕРДИ

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ:
Саидмахмуд АКБАРОВ
Шохруҳ АКБАРОВ
Ортиқбой АБДУЛЛАЕВ
Меҳмонкул ИСЛОМҚУЛОВ
Тўлқин ЛУТФУЛЛАЕВ
Бобохон ШАРИФ

МАНЗИЛИМИЗ: 700000,
Тошкент-35, А. Толстой кўчаси, 1.



ТЕЛЕФОНИМИЗ:
136-36-42, 136-35-29,
144-29-09.
Факс: 136-36-42.
ИНДЕКС: 64600
ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Тахририятга келган қўл-ёзмалар (2 ораликда, 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди. Мақоладаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар зиммасидадир.

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00011 рақам билан рўйхатга олинган.

Буюртма № Г-2539. 7021 нусхада чоп этилди.

Офсет усулида босилди.
Бичими А-3, ҳажми 1 босма табок.

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва сахфаланди.

«ШАРҚ» НАШРИЁТ-МАТБAA АҚЦИАДОРЛИК КОМПАНИЯСИ БОСМАХОНАСИ.
Манзили:
Тошкент шаҳри,
«Буюк Турон» кўчаси,
41-уй.

Босишга топширилди — 19.00

Босишга топшириш вақти — 18.00